

Vaskijärven säännöstely ja vedenpinnan korkeus / Vesilain 18 luvun 8 §:n mukainen hakemus Lupa- ja valvontavirastolle

Ympäristölautakunta 10.9.2026
239/11.05.03/2026

Esittelijä: Vs. Kaupunkikehitysjohtaja Hallenberg Jani
Valmistelija: Ympäristöpäällikkö Pirjo Siik

Karkkilan kaupungille on myönnetty Vaskijärven säännöstelyyn lupa 29.12.1989. 2000-luvulla tuli esille, että säännöstelyssä ei ole noudatettu lupaa, vaan veden korkeus on yksittäisiä poikkeuksia lukuun ottamatta ollut korkeammalla kuin lupa sallii. Uudenmaan ELY-keskus antoi Karkkilan kaupungille kehotuksen luvan noudattamiseen 3.5.2016, minkä jälkeen padon hoidossa tehtiin muutoksia ja luvan määräyksiä pyrittiin noudattamaan tarkemmin. Tämän jälkeen alkoi kaupungille tulla useita valituksia liian alhaisesta vedenpinnan tasosta, josta aiheutui haittaa järven virkistyskäytölle. Oltiin myös huolissaan järven umpeenkasvusta ja ekologisen tilan heikkenemisestä.

Kyläyhdistys Vaskijärveläiset ry:n vuonna 2021 tekemästä aloitteesta lähtien on kaupungin, kyläyhdistyksen sekä Vaskijärven osakaskunnan yhteistyönä pyritty edistämään Vaskijärven tilaa sekä uuden vesilain mukaisen luvan hakemista nykyisen säännöstelyluvan tilalle. Säännöstelyssä vedenkorkeus on pyritty pitämään vakiintuneella tasolla, jottei järven ekologinen tila pääsisi heikkenemään. Vedenkorkeuden seurannan tuloksista voidaan havaita, että Vaskijärven vedenkorkeus on vakiintunut lupaa korkeammalle tasolle. Vuosien 1984-2024 keskiveden korkeus oli +104,70 m N43 (+105,05 m N2000), kun luvassa määrätty vuodenajasta riippuva vedenkorkeuden yläraja on N43 +104,50 m – +104,65 m (N2000 +104,85 m – +105,00). Hakemussuunnitelma pohjapadon toteuttamiseksi valmistui kesäkuussa 2026, mutta lupahakemus on kuitenkin vielä keskeneräinen mm. haittakorvausesityksen osalta. Karkkilan kaupunginhallitus on hyväksynyt 22.6.2026 laaditun hakemussuunnitelman.

Samaan aikaan, vuodesta 2021 alkaen, kahden rantakiinteistön omistajat alkoivat vaatia säännöstelyluvan noudattamista, jotta järven vedenpinta alenisi. He ovat edellyttäneet, että nykyistä lupaa tulee noudattaa siihen asti, kunnes uusi korvaava lupa on lainvoimainen. Heidän tätä vaatimusta koskeva kantelunsa (so. hallintopakkohakemus) on parhaillaan käsittelyssä Lupa- ja valvontavirastossa. Pohjapadon hakemussuunnitelman esittelyn yhteydessä ovat myös kahden peltokiinteistön omistajat ilmaisseet vastustavansa vedenpinnan nostoa. Vedenpintaa ei kuitenkaan ole laskettu luvan mukaiseen tasoon, koska on haluttu varmistaa järven ekologisen tilan säilyminen. Säännöstelyluvan noudattaminen laskisi järven vedenpintaa arviolta 15-30 cm nykyisestä tasosta, millä todennäköisesti olisi merkittäviä vaikutuksia järven ekologiseen tilaan, koska järvi on hyvin matala (keskisyvyys 1,4 m). Tulevaisuudessa ilmastomuutoksen myötä kevättulvat häviävät, ja pinta-alaltaan suuren järven vedenpinta alenee kesällä myös voimakkaan haihdunnan seurauksena. Säännöstelyluvan noudattaminen saattaisi siten olla vesienhoidollisten tavoitteiden sekä EU:n ennallistamisasetuksessa ja vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain (1299/2004) 20b §:ssä säädetyn heikentämättömyysvelvoitteen vastainen.

Vaskijärveläiset ry ja Vaskijärven osakaskunta ovat esittäneet, että Vaskijärven vedenkorkeus tulee pitää vakiintuneella tasolla järven hyvän ekologisen tilan turvaamiseksi. Heidän näkemyksensä mukaan Vaskijärven vakiintuneen vedenkorkeuden säilyttäminen on yleisen edun mukaista, ja mahdolliset yksityiset edunmenetykset sekä vahingot tulee ratkaista korvauskysymyksenä uuden, vireille laitettavan vesitalouslupan käsittelyn yhteydessä. Kesällä 2023 toteutetussa Vaskijärven rantakiinteistöjen omistajien kyselyssä, jolloin vedenpinta oli säännöstelylupan korkeimmalla tasolla, lähes kaikki toivoivat merkittävästi korkeampaa vedenpinnan tasoa.

Vaskijärven säännöstelylupan tilalle tullaan hakemaan vesilainmukainen lupa pohjapadolle sekä keskivedenkorkeudelle, jolla vedenpinta on viime vuosina ollut. Enemmistö rantojen omistajista sekä Vaskijärven osakaskunta ja kyläyhdistys haluavat pitää järven vedenpinnan nykyisessä luvassa määrättyä vedenpinnan tasoa korkeammalla. Kahden rantakiinteistön omistajat kuitenkin vaativat, että vedenkorkeuden tulisi pysyä nykyisen luvan mukaisella tasolla siihen asti, kunnes uusi lupa saa lain voiman. Vesilain 18:8.1 §:n mukaan erimielisyys, joka koskee lupamääräysten soveltamista ja jonka ratkaisu ilmeisesti vaikuttaa muuhunkin kuin kantajan tai vastaajan oikeuteen tai etuun, käsitellään Lupa- ja valvontavirastossa. Asia pannaan vireille hakemuksella.

Vesilain 3:21.1 §:n mukaan Lupa- ja valvontavirasto voi myös omasta aloitteesta tai hakemuksesta tarkistaa lupamääräyksiä ja antaa uusia määräyksiä, jos:

- lupaa myönnettäessä ei ole riittävästi otettu huomioon ja riittävästi arvioitu matalasta vedenpinnasta kalastolle, järven ekologiselle sekä matalien rantojen loma-asutukselle aiheutuvia haittoja
- ”hankkeen toteuttamisesta lupamääräysten mukaisesti aiheutuu haitallisia vaikutuksia, joita lupamääräyksiä annettaessa ei ole ennakoitu ja joita ei muutoin voida riittävästi vähentää”.

Vesilain 19:7 §:ssä todetaan, että vesitaloustehtäviä hoitavan elinvoimakeskukseen tulee selvittää mahdollisuudet vähentää säännöstelyn haitallisia vaikutuksia, jos säännöstelyhankkeesta, jolle on myönnetty lupa ennen 1 päivää toukokuuta 1991, aiheutuu vesiympäristön ja sen käytön kannalta huomattavia haitallisia vaikutuksia. Tarkistamisen edellytyksenä on, että siitä saatava hyöty on yleisen edun kannalta olosuhteisiin nähden merkittävä. Tarkistaminen ei saa muuttaa olennaisesti säännöstelyn alkuperäistä tarkoitusta, ellei se ole jo menettänyt merkityksensä. Sen tulisi myös tarvittaessa laatia selvitys toimenpiteistä, joilla tulvasta tai kuivuudesta aiheutuvia haitallisia vaikutuksia voidaan vähentää (VL 18:3 a §).

Ehdotus ympäristölautakunnan hakemukseksi liitteenä.

Ehdotus:

Vs. Kaupunkikehitysjohtaja Hallenberg Jani

1) Ympäristölautakunnan näkemys on, että Vaskijärven voimassa olevan säännöstelylupan noudattaminen siihen asti, kunnes uusi vesilain mukainen lupa olisi lainvoimainen, vaarantaisi Vaskijärven hyvän ekologisen tilan ja voisi johtaa järven tilan heikentymiseen. Tämä rikkoisi EU:n ennallistamisasetuksessa sekä vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain (1299/2004) 20b §:ssä säädettyä heikentämättömyysveloitetta. 2) Vaskijärven säännöstely tulee hoitaa siten, että järven, sen luonnon ja ekosysteemin hyvä tila varmistetaan eikä heikentymistä nykyisestä tasosta pääse tapahtumaan ennen kuin uusi

vesilain mukainen lupa tulee voimaan. 3) Vaskijärven keskivedenkorkeuden laillistamiseksi ympäristölautakunta esittää Lupa- ja valvontavirastolle, että se tarkistaa Vaskijärven nykyisen säännöstelyluvan määräyksen 2 (padotus- ja juoksutussääntö) sekä ratkaisee tämän määräyksen noudattamista koskevan erimielisyyden vesilain 18:8.1 §:n mukaisena asiana. Päätöksen harkinnassa tulee ottaa huomioon vesilain 19:7 §:n säännös. Ratkaisu vaikuttaa järven olosuhteiden kannalta merkittävästi yleiseen etuun sekä järven virkistyskäyttöön, ja sillä on vaikutusta järven hyvän ekologisen tilan säilymiseen. Veden korkeutta koskevien määräysten tarkistaminen ei vaikuta olennaisesti säännöstelyn alkuperäiseen tarkoitukseen, sillä järven vakiintunut keskiveden korkeus on luvan myöntämisestä lähtien sekä sitä ennen ollut säännöstelyluvassa määrättyä korkeammalla.

Päätös:

Täytäntöönpano: Lupa- ja valvontavirasto